

Фінансові наслідки COVID-19 на зайнятість населення в світі

Борисова Ірина Сергіївна
к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава, Україна

Світ праці глибоко постраждав від глобальної пандемії, до загрози здоров'ю населення додалися економічні та соціальні зриви. Це загрожує довгостроковому існуванню та добробуту мільйонів людей. Міжнародна організація праці (МОП) та її складові – уряди, працівники та роботодавці – відіграватимуть вирішальну роль у боротьбі із спалахом захворювання, забезпечуючи безпеку людей та стійкість бізнесу та робочих місць.

Останні дані МОП свідчать, що вплив пандемії COVID-19 на ринок праці виявляє руйнівні наслідки на зайнятість населення та на сотні мільйонів підприємств у всьому світі. Майже 1,6 мільярда працівників неформальної сфери економіки (що представляють найбільш вразливі на ринку праці), із загальносвітових двох мільярдів та загальної чисельності робочої сили 3,3 мільярда, зазнали значної шкоди. Це пов'язано із карантинними обмеженнями, від них більш постраждала сфера обслуговування і розваг з великою кількістю робочих місць.

За оцінками, перший місяць кризи призвів до падіння доходів неформальних працівників у цілому на 60 відсотків. Це означає падіння на 81% у Африці та Америці, 21,6% у Азії та Тихоокеанському регіоні, та 70% у Європі та Центральній Азії. Без альтернативних джерел доходу, ці працівники та їхні сім'ї не матимуть засобів для виживання. У всьому світі понад 436 мільйонів підприємств стикаються з високим ризиком серйозних збоїв. Ці підприємства працюють у найбільш постраждалих галузях економіки, включаючи близько 232 мільйонів в оптовій та роздрібній торгівлі, 111 мільйонів у виробництві, 51 мільйон у сфері розміщення та харчування та 42 мільйони у сфері нерухомості та іншої підприємницької

діяльності [2]. Очікується, що пандемія занурить більшість країн у рецесію в 2020 році, при цьому дохід на душу населення скоротиться у найбільшій частині країн в світі. За прогнозами, розвинута економіка скоротиться на 7%, це вплине на перспективи для країн, що розвивається, які, за прогнозами, скоротяться на 2,5% внаслідок боротьби зі своїми внутрішніми спалахами вірусу. Це буде найслабшим показником цієї групи економік принаймні за шістьдесят років.

Ринки, що розвиваються, та економіки, що розвиваються, будуть уражені економічними побічними вітрами з багатьох сторін: тиск на слабкі системи охорони здоров'я, втрата торгівлі та туризму, зменшення грошових переказів, приглушені потоки капіталу та жорсткі фінансові умови на тлі зростаючого боргу. Особливо постраждають експортери енергоносіїв та промислових товарів. Пандемія та зусилля по її стримуванню спричинили безпрецедентний обвал попиту на нафту та обвал цін на нафту. Попит на метали та транспортні товари, попит на гуму та платину, що використовуються для деталей транспортних засобів, також впав. Незважаючи на те, що сільськогосподарські ринки добре забезпечені у всьому світі, торгові обмеження та порушення ланцюга поставок в деяких місцях ще можуть порушити проблеми продовольчої безпеки [2].

Світ праці глибоко постраждав від глобальної пандемії вірусів. Криза вже перетворилася на шок задля економік та ринку праці, вплинувши на всі підприємства незалежно від їх розміру. У цей непростий час, важливо зберегти робочі місця підприємств які залишаються стійкими, захищають робітників та їхні сім'ї. Департамент підприємств Міжнародної організації праці (МОП) здійснює моніторинг та збір ключових доступних інформаційних ресурсів про функціонування підприємств в умовах кризи, включаючи його вплив на підприємства, реакції підприємств та заходи державної політики, щодо підтримки постраждалих підприємств [3].

Існує загальна думка, що малі та середні підприємства (МСП) є життєва важливими для отримання гідної та продуктивної зайнятості, оскільки вони в

усьому світі, становлять дві третини всіх робочих місць, а також створюють більшість нових робочих місць. Тому, сприяння розвитку МСП було ключовим напрямком втручання для МОП. Її консультативні послуги з питань політики МСП користуються великим попитом серед країн-членів МОП. МОП забезпечує додану вартість завдяки своїй орієнтації, як на кількісні, так і на якісні аспекти створення робочих місць, а також через те, що вона обслуговує складові, які забезпечують великі потенційні охоплення [5].

Уряди, також можуть, розглянути шляхи розвитку більш стійких виробників на всіх рівнях глобалізованої економіки, включаючи місцеві громади, щоб забезпечити постійний доступ до основних продуктів та послуг. Може бути створена система для координації, підтримки та розробки стратегій з урахуванням потреб конкретних регіонів та країн.

У квітні 2020 року Єврокомісія створила Підтримку для пом'якшення ризиків безробіття в надзвичайних ситуаціях (SURE), короткострокову схему підтримки зайнятості, яка допомагає захистити робочі місця та працівників, які постраждали від пандемії. До кінця 2020 року загалом було затверджено 90,3 млрд. євро фінансової підтримки для допомоги 18 державам-членам країн ЄС згідно з цим документом.

15 країн ЄС отримали близько 53,5 млрд. євро за програмою SURE, а їх очікується ще більше. Комісія виплачує фінансування чотирма частинами:

- Комісія виділила 17 мільярдів євро 3 країнам ЄС, першим внеском 27 жовтня 2020 року: Італії, Іспанії та Польщі;
- Комісія виділила 14 мільярдів євро 9 країнам ЄС, другим внеском 17 листопада 2020 року: Хорватії, Кіпру, Греції, Італії, Латвії, Литві, Мальті, Словенії та Іспанії;
- Комісія виділила 8,5 мільярдів євро 5 країнам ЄС, третім платежем 1 грудня 2020 року: Бельгії, Угорщині, Португалії, Румунії та Словаччині;

- Комісія виділила 14 мільярдів євро 9 країнам ЄС четвертим внеском 2 лютого 2021 року: Бельгії, Кіпру, Угорщині, Латвії, Польщі, Словенії, Іспанії, Греції та Італії [6].

Базовий прогноз передбачає скорочення світового ВВП на 5,2 відсотка у 2020 році із застосуванням вагових коефіцієнтів ринкового курсу – найглибша глобальна рецесія за останні десятиліття, незважаючи на надзвичайні зусилля урядів протистояти спаду за допомогою фінансової та монетарної політики. У більш тривалому горизонті глибокі спади, спричинені пандемією, залишать тривалі шрами через зниження інвестицій, ерозію людського капіталу, через втрату роботи та навчання та роздробленість глобальних зв'язків торгівлі та постачання.

Список використаних джерел:

1. Глобальний саміт МОП щодо COVID-19 та світу праці – побудова кращого майбутнього праці. URL: https://www.ilo.org/global/topics/coronavirus/events/WCMS_747476/lang--en/index.htm
2. COVID-19: Стимулювання економіки та зайнятості. URL: http://ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_743036/lang--en/index.html
3. The Global Economic Outlook During the COVID-19 Pandemic: A Changed World. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2020/06/08/the-global-economic-outlook-during-the-covid-19-pandemic-a-changed-world>
4. Втручання для підтримки підприємств під час пандемії та відновлення COVID-19. URL: https://www.ilo.org/empent/areas/covid-19/WCMS_741870/lang--en/index.htm
5. Units and programmes: <https://www.ilo.org/empent/units/lang--en/index.htm>
6. Jobs and economy during the coronavirus pandemic: URL: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/jobs-and-economy-during-coronavirus-pandemic_en